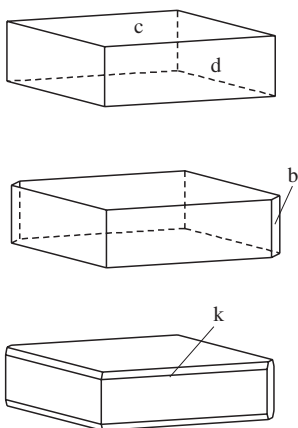

Barit in kalcit na slovenski obali

Zmago Žorž

Kristali barita iz flišev na slovenski obali imajo razvite pinakoida $c\{001\}$ in $b\{010\}$, prizmo $d\{210\}$ in bipiramido $k\{211\}$.
Risbe: Mirjan Žorž

Jutranji ali večerni sprehodi ob morski obali so prijetno doživetje večine dopustnikov. Če ob tem pobiramo še raznobarvne kamenčke in školjke za domačo zbirko ter jih poskusimo določiti, postanejo počitnice navsezadnje še poučne.

Ko smo leta 1985 družinsko preživljali dopust na slovenski obali, smo v več izletih prehodili skoraj ves neposeljeni del obale med Piranom in Izolo. V plasteh eocenskega fliša, kjer se bloki peščenjaka zaradi erozije krušijo in padajo iz klifa na ozek kos obale ali v morje, smo našli kalcitne žile. V širših in ne povsem zapolnjenih razpokah so bili lepi, beli do rumeni, do 10 mm veliki romboedrski kristali **kalcita**. Mnogi so bili že močno poškodovani zaradi korozije morske in meteorne vode in drugih vremenskih dejavnikov. Pravo presenečenje pa so bili do 4 mm veliki mlečnobeli tankoploščati kristali. Kar nekaj let so bili v zbirki, preden je bila uganka rešena – izkazalo se je, da je to **barit**, kar je bila prva znana najdba tega minerala na naši obali.

Kristali barita v flišnem peščenjaku; izrez 20 x 12 mm. Najdba in zbirka Zmaga Žorža. Foto: Miha Jeršek

Literaturni vir:

PODGORNIK, A., A. REČNIK, 2000: *Minerali slovenske obale*. Proteus, let. 62, str. 426-441, Ljubljana.